

An architectural rendering of a modern urban scene. In the foreground, a blue and white tram is moving from left to right on a paved street. To the left, a tall, dark grey building with a grid-like facade of windows rises. In the background, other modern buildings are visible, including one with a glass facade and another with a white facade. A group of people is walking on a sidewalk, and a few bicycles are parked. A blue diamond-shaped graphic is overlaid on the image, containing text. The sky is blue with some clouds.

TALOUSARVIO 2023
JA TALOUSSUUNNITELMA
2024 - 2026

KAUPUNKITILALAUTAKUNTA
21.9.2022

AVIAPOLIS
Liike
shop
BOUTIQUE
abc xyz

SISÄLLYSLUETTELO

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	4
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset	4
Toimialan keskeiset tavoitteet	6
 14 5 KAUPUNKITILALAUTAKUNTA YHTEENSÄ	7
Toiminnan kuvaus	7
14 60 Kaupunkitilalautakunta	8
Toiminnan kuvaus	8
14 50 Kadut ja puistot	8
Toiminnan kuvaus	9
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	10
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	13
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	14
14 51 Joukkoliikenne	15
Toiminnan kuvaus	15
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	15
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	16
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	17
14 52 Varikko	17
Toiminnan kuvaus	18
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	18
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	19
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	20
14 30 Kiinteistöt ja tilat	20
Toiminnan kuvaus	20
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	21
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	23
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	24
14 32 Kiinteistöt ja tilat / Kiinteistöhallinta ja asuminen nettoyksiköt	24
Toiminnan kuvaus	24
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	25
 INVESTOINNIT	26

91 RAKENTAMINEN	26
93 JULKINEN KÄYTTÖOMaisuUS.....	26
Toiminnalliset tavoitteet.....	27
Talousarvio 2023.....	27
94 IRTAIN OMAISUUS	28
95 KIINTEÄ OMAISUUS	29

Liitteet:

Liite 1: Määrärahataulukko

Liite 2: Kaupunkiympäristön toimialan tulokortti 2023

Liite 3: Kaupunkiympäristön toimialan tulokortin mittaristo 2023

Julkaisija

Vantaan kaupunki

9/2022

Kaupunkiympäristö/Yhteiset palvelut

Kansikuva: Aviapolis South Block havainnekuva, WSP Finland Oy 2019

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Määrärahat 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	309 086	298 584	286 088	292 106	298 257	304 545
TOIMINTAKULUT	-242 541	-259 364	-239 031	-245 007	-251 132	-257 410
TOIMINTAKATE	66 545	39 220	47 057	47 099	47 125	47 135

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023
MYYNTITUOTOT	18 767	18 553	18 261
MAKSUTUOTOT	26 277	27 533	27 729
TUET JA AVUSTUKSET	223	130	80
MUUT TOIMINTATUOTOT	263 819	252 369	240 019
TOIMINTATUOTOT	309 086	298 584	286 088
HENKILÖSTÖKULUT	-32 986	-35 246	-35 070
PALVELUJEN OSTOT	-100 489	-107 991	-108 293
AINEET, TARVIKKEET J	-22 792	-22 303	-22 605
AVUSTUKSET	-52	-219	-215
MUUT TOIMINTAKULUT	-86 223	-93 604	-72 848
TOIMINTAKULUT	-242 541	-259 364	-239 031
TOIMINTAKATE	66 545	39 220	47 057

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kaupunkiympäristölautakunnalle ja sen rakennuslupajaostolle, sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunkiympäristön toimialan tehtävänä on edistää Vantaan kestävästä kasvusta ja kaupunkikehitystä monin tavoin lähtien kaavoituksen, maankäytön, liikenteen ja julkisen kaupunkitilan suunnittelusta sen rakentamiseen, ylläpitoon ja valvontaan saakka. Toimiala vastaa myös ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta, maanhankinnasta ja -luovuttamisesta sekä kaupungin toimitiloista.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet. Lisäksi toimialalla on yhteiset palvelut, joka vastaa keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Toimiala on tiiviissä yhteistyössä Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) kanssa, jotka tuottavat vantaalaisille joukkoliikenteen, vesi- ja jätevesihuollon, kierrätyksen ja ympäristöseurannan palveluita.

Vuonna 2023 kaupunkiympäristön toimialan kaiken toiminnan yhteisenä nimittäjänä on resurssiviisaus. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä, mikä asettaa tavoitteita koko toimialan työlle aina kaupungin suunnittelustan rakentamiseen ja kunnossapitoon saakka. Huomio kiinnittyy erityisesti uuden yleiskaavan mukaisen, kestävän, tiivistyvän ja joukkoliikenteeseen yhä vahvemmin tukeutuvan Vantaan suunnitteluun. Kaupungin omassa rakentamisessa **vähennetään rakentamisen elinkaaripäästöjä ja kaupungin toimitiloissa vähennetään energiankulutusta**. Myös asukkaita ja yrityksiä kannustetaan ilmastoystävällisiin valintoihin.

Valtion ja Helsingin seudun kuntien kesken tehty maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus 2020–2031 määrittelee Vantaan vuotuisiksi asuntotuotantotavoitteeksi 2640 uutta asuntoa ja 239 146 uutta asumisen kerrosneliömetriä. Vantaan kasvua ja uuden rakentamisen sijoittumista ohjaa vuoden 2022 puolella valituskäsittelyn jälkeen voimaan tullut uusi yleiskaava.

Vantaan ratikan suunnittelu jatkuu. Vuoden 2023 aikana valtuuston päätettäväksi tuodaan esitys ratikan rakentamisesta. Vantaan ratikka sujuvoittaa poikittaista liikumista pääkaupunkiseudulla ja mahdollistaa Vantaan yleiskaavan mukaisen kaupunkirakenteen tiivistämisen ja kaupungin MAL-tavoitteiden toteutumisen. Ratikan tuoma kaupunkikehitys ehkäisee myös alueiden eriytymistä, tukee keskustojen elinvoimaisuutta ja kaupungin hiilineutraaliustavoitteita.

Vantaan keskustoja kehitetään suunnitelmallisesti ja poikkihallinnollisena yhteistyönä keskustojen kehittämisohjelmien mukaisesti. Kukoistavat keskustat ovat viireitä, viihtyisiä ja turvallisia. Vantaa on myös pientalojen suurkaupunki. Pientaloaluiden kehittämistä jatketaan vuoden 2023 aikana laadittavalla pientalo-ohjelmalla, jonka tavoitteena on lisätä pientalojen määrää.

Toimialalla vakiinnutetaan edelleen MATTI-järjestelmän käyttöä. MATTI, maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä, toimii digitaalisena ja paikkatietopohjaisena alustana kaupunkiympäristön suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon prosesseissa. Vuonna 2023 tavoitteena on hyödyntää MATTIa myös kaupunkitasoisessa

palveluverkkosuunnittelussa ja kehittää järjestelmää sähköisen asioinnin ja 3D kaupunkitietomallin osalta.

Taloussuunnitelmakaudella otetaan käyttöön uusi rakennuslaki sekä kaavoituksen lainsäädäntö. Myös luonnonsuojelulaki ja useat muut lait uudistuvat. Lakimuutokset vaikuttavat moniin toimialan prosesseihin ja toimintatapoihin.

Toimialan tavoitteiden toteutumisen suurin riski on yleinen taloudellinen kehitys, Ukrainan sota ja sen mahdolliset seurannaisvaikutukset rakennusosalalle, mikä vaikuttaa erityisesti maanmyyntitavoitteisiin, asuntotuotantoon ja muiden kaupunkikehityshankkeiden toteutumiseen sekä energian saatavuuteen. Myös henkilöstöresurssien riittävyys ja saatavuushaasteiden ratkaiseminen vaikuttavat oleellisesti tavoitteiden saavuttamiseen.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Toimialan tulokortilla tuetaan kaupungin pitkän aikavälin strategisia tavoitteita.

Toimialan keskeiset tavoitteet ovat seuraavat:

- Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot yhteensä 150 milj. euroa vuosina 2022–2025, vuodelle 2023 tavoite on 37,5 milj. euroa.
- Kiinteistöjohtamisen linjauksilla tuetaan kaupunkistrategian tavoitteita ja erityisesti kaupungin palveluiden tarpeita.
- Sote- ja Pela -kiinteistöjen alustava salkutus myyntiä varten on tehty ja ensimmäinen salkku myyty.
- Kuusijärven ympärivuotinen vetovoimaisuus paranee.
- MAL-tavoitteet toteutuvat.
- Valmistuvien pientalojen määrä nousee 500 asuntoon.
- Aviapolis-skenaariotyön toimenpiteiden käynnistäminen.
- Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030.
- Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä.
- Luonnon monimuotoisuuden edistäminen.
- Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti.
- Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään.
- Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa

- Pysäköintiyhtiön toteutuksen edistäminen.

14 5 KAUPUNKITILALAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkitilalautakunta

Puheenjohtaja: Otso Kivimäki

Määrärahat 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	303 299	292 810	280 164	286 092	292 152	298 347
TOIMINTAKULUT	-229 472	-244 766	-224 165	-229 769	-235 513	-241 401
TOIMINTAKATE	73 828	48 044	55 999	56 323	56 638	56 946

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023
MYYNITUOTOT	18 759	18 547	18 255
MAKSUTUOTOT	20 637	21 765	21 811
TUET JA AVUSTUKSET	86	130	80
MUUT TOIMINTATUOTOT	263 817	252 369	240 019
TOIMINTATUOTOT	303 299	292 810	280 164
HENKILÖSTÖKULUT	-22 199	-23 508	-23 362
PALVELUJEN OSTOT	-99 293	-106 178	-106 362
AINEET, TARVIKKEET J	-22 699	-22 052	-22 374
AVUSTUKSET	-52	-84	-80
MUUT TOIMINTAKULUT	-85 230	-92 944	-71 987
TOIMINTAKULUT	-229 472	-244 766	-224 165
TOIMINTAKATE	73 828	48 044	55 999

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat: kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot -palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat -palvelualue. Näiden bruttoyksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä. Joukkoliikenne on tehtävänä erikseen, jonka tulot ja menot ovat valtuuston hyväksymiä sitovia eriä. Kaupunkitilalautakunnan alaisia nettobudjetoituja yksiköitä ovat tilahallinta ja asuntopuokraus (osana kiinteistöt ja tilat palvelualueetta) sekä Varikko. Näiden yksiköiden sitovuustaso valtuustoon nähden on toimintakate.

14 60 Kaupunkitilalautakunta

Määrärahat 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT	-61	-80	-80	-82	-84	-86
TOIMINTAKATE	-61	-80	-80	-82	-84	-86

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023
HENKILÖSTÖKULUT	-51	-63	-59
PALVELUJEN OSTOT	-10	-15	-18
AINEET, TARVIKKEET J	-0	-2	-2
MUUT TOIMINTAKULUT	-0	-0	-1
TOIMINTAKULUT	-61	-80	-80
TOIMINTAKATE	-61	-80	-80

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunta vastaa muun muassa kaupungin rakennetun ja rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista, maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, toimitilajohtamisesta sekä toimitilojen hallinnoinnista ja ylläpidosta. Lisäksi lautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kehittämisestä, julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta, liikenneturvallisuustyöstä sekä kaupungin varikkotoiminnan järjestämisestä.

14 50 Kadut ja puistot

Määrärahat 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	25 896	27 134	27 134	27 544	27 960	28 382
TOIMINTAKULUT	-40 211	-38 330	-39 283	-40 265	-41 272	-42 303
TOIMINTAKATE	-14 315	-11 196	-12 149	-12 721	-13 312	-13 921

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023
MYYNITUOTOT	4 931	5 180	5 080
MAKSUTUOTOT	18 924	20 074	20 174
TUET JA AVUSTUKSET	86	80	80
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 955	1 800	1 800
TOIMINTATUOTOT	25 896	27 134	27 134
HENKILÖSTÖKULUT	-10 755	-10 963	-10 816
PALVELUJEN OSTOT	-21 435	-19 886	-20 498
AINEET, TARVIKKEET J	-3 405	-3 108	-3 383
AVUSTUKSET	-51	-80	-80
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 565	-4 294	-4 505
TOIMINTAKULUT	-40 211	-38 330	-39 283
TOIMINTAKATE	-14 315	-11 196	-12 149

Toiminnan kuvaus

Kadut ja puistot (Kapu) vastaa kaupungin julkisen kaupunkitilan eli katujen, torien ja puistojen suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta, niitä koskevasta lupakäsittelystä, pysäköinninvalvonnasta sekä keskitetystä ajoneuvohallinnasta. Palvelualueeseen kuuluvat myös maa- ja metsätilat.

Palvelualue suunnittelee tai suunnitteluttaa investoinnit, laatii vuosittaiset rakentamishjelmat sekä valmistelee maankäytösopimuksia. Investoinnit ja kunnossapitotyöt toteutetaan itse tai teetetään ulkopuolisilla palveluntuottajilla monituottajamallin mukaisesti.

Vesihuolto suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä HSY:n kanssa sopimusperusteisesti, ja HSL:n kanssa tehdään jatkuvaa valmisteluyhteistyötä joukkoliikenneasioissa.

Hiilineutraali Vantaa 2030 asettaa vaatimuksia mm. rakentamiselle ja liikenteelle, samoin luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa. MATTI-toimintamalli ja -tietojärjestelmä tuo myös osaltaan muutoksia palvelualueen toimintaan. Toimintaa kehitetään edelleen mm. asukasyhteistyötä lisäämällä, kuten myös myönteisen erityiskohtelun ohjelma (MEK) ohjaa erityisesti suunnittelua osallistavampaan suuntaan. Helsingin seudun ja valtion välinen MAL-sopimus 2020–2031 määrittelee monipuolisesti asumisen, maankäytön ja liikkumisen tavoitteita ja toimenpiteitä, joihin kaupunki on sitoutunut. Katujen ja puistojen palvelualue tukee tavoitteiden saavuttamista tiiviissä yhteistyössä koko toimialan kanssa.

Koronapandemia on muuttumassa endemiaksi, mutta sitä seurannut Ukrainan sota on nostanut poltto- ja voiteluaineiden sekä eräiden rakennusmateriaalien hintoja ja heikentänyt saatavuutta vaikuttaen siten rakennuskustannuksiin. Sodan aiheuttama energiakriisi tulee aiheuttamaan palvelualueelle energiansäästöpainetta erityisesti ulkovalaistuksen osalta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

- MATTI-toimintamallien yhtenäistäminen ja tehostaminen
- Vantaan ratikan katu- ja alustavien rakennussuunnitelmien laatiminen ja hankepäätöksen valmistelu
- Resurssiviisauden tiekartan palvelualueella koskevien toimenpiteiden jatkaminen
- Pysäköintijärjestelmän kehittäminen
- Myönteisen erityiskohtelun ohjelman jatkaminen
- Omaisuudenhallinnan kehittäminen ja korjausvelan kasvun pysäyttäminen
- Kukoistavien kaupunkikeskusten julkisen kaupunkitilan toteuttaminen
- osallistuminen turvallisuussuunnitelman ja sukupuolitietoisuuden budjetoinnin toimenpiteisiin.

MATTI-hankkeessa on käynnissä jatkuvan kehittämisen vaihe. Vuoden 2023 osalta se tarkoittaa järjestelmän osalta priorisoitujen kehittämiskohteiden viemistä toteutukseen jatkokehitysprojektin ja pienkehityksen puitteissa sekä olemassa olevan tiedon parantamista. Toiminnan ja osaamisen tasolla yhteistyön kehittämistä jatketaan ja koulutuksia sekä tukea tarjotaan, jotta toimialan henkilöstö pystyisi hyödyntämään järjestelmää parhaalla mahdollisella tavalla omassa toiminnassaan. Isoja kehittämisen kokonaisuuksia ovat muun muassa sähköinen asiointi ja SAP-integraatio.

Vantaan ratikka (Mellunmäki-Hakunila-Tikkurila-Aviapolis-lentoasema) liittyy vahvasti mm. uuden yleiskaavan mukaiseen kaupunkirakenteen tiivistämiseen sekä segregatiokehityksen estämiseen sekä tukee osaltaan myös kaupungin hiilineutraaliustavoitteita. Katu- ja alustava rakennussuunnittelu sekä ratasähkö- ja liikennevalosuunnitelmat valmistuvat vuonna 2023. Ratikan hankepäätös valmistellaan vuoden 2023 alkupuoliskolla kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Mikäli kaupunginvaltuusto päättää toteuttaa ratikan, niin palvelualueelle perustetaan ratikan rakennuttamisorganisaatio tarvittavine vakansseineen ja henkilöstön rekrytoinnit käynnistään.

Vantaan kaupunkistrategian tavoitteena on hiilineutraalius vuonna 2030. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi kaupunginvaltuusto hyväksyi helmikuussa 2022 resurssiviisauden tiekartan päivityksen. Katujen ja puistojen palvelualue toteuttaa em. tiekarttaa omalta osaltaan esim. kehittämällä kestävien liikennemuotojen osuutta, monipuolistamalla lähiliikunta- ja virkistysmahdollisuuksia, vähentämällä kaupungin infrarakentamisessa syntyviä CO₂-päästöjä mm. rakentamisessa syntyvien massojen koordinoinnilla sekä hyödyntämällä kierrätysmateriaaleja entistä enemmän.

Liikkumista kehitetään monipuolisesti kaikkien kulkumuotojen osalta tiiviissä yhteistyössä koko toimijakentän (valtio, Helsingin seutu, kaupunki, yritykset, liikkujat) kanssa. Pyöräilyä edistetään rakentamalla pyöräilyn laatukäytäviä sekä kehittämällä pyöräpysäköintiä ja kaupunkipyöräjärjestelmää. Vähäpäästöistä liikennettä edistetään mm. edesauttamalla henkilöautojen latauspisteiden rakentamista. Kaupungin oma kalusto käyttää polttoaineena mahdollisuuksien mukaan biodieseliä ja työautoiksi hankitaan joko täysin sähköisiä tai hybridisiä henkilöajoneuvoja. HSL bussiliikenteen tarvitsemaa latausinfraa suunnitellaan ja toteutetaan tarpeen mukaan yhteistyössä HSL:n kanssa.

Resurssiviisaampia rakennusmateriaaleja ja ratkaisuja edistetään aktiivisesti. Keihäänkärkenä uusien mahdollisuuksien kartoittamisessa toimii ratikkahanke. Myös maa- ja metsätiloilla on tärkeä rooli mm. hiilinielujen kehittämisessä. Resurssiviisauden saavuttaminen edellyttää luonnollisesti koko toimialan yhteistä tahtotilaa.

Palvelualue seuraa uusien mikroliikkumispalvelujen kuten kaupallisten sähköpotkulautojen kehittymistä edelleen yhdessä toimijoiden ja muiden kaupunkien kanssa, jotta niistä saadaan mahdollisimman toimiva ja turvallinen ratkaisu kaikille osapuolille.

Luontokatoa pyritään hillitsemään mm. vähentämällä ja myöhentämällä pientareiden ja niittyjen niittoja. Ohjeistus laaditaan vuoden 2022 aikana. Myös puukompensaatiota edistetään.

Vuonna 2023 jatketaan pysäköinnin kehittämissuunnitelman 2020–2025 hyväksytyjä toimenpiteitä. Kivistön ja Kaskelanrinteen pysäköintikokeilua jatketaan.

Vuonna 2022 on käynnissä osallistuvan budjetoinnin prosessit Myönteisen erityiskohtelun (MEK) mukaisella Myyrmäen alueella. Hankkeet toteutetaan vuoden 2023 aikana.

Kaupunkikeskuksien julkisen kaupunkitilan laadulla on suuri merkitys kuntalaisten viihtyisyyteen sekä alueiden elin- ja vetovoimaan. Kadut ja puistot osallistuu aktiivisesti keskuksien hankkeiden suunnitteluun, toteuttaa infran oikea-aikaisesti ja kunnossapitää julkista kaupunkitilaa laatuvaatimusten mukaisesti. Keskusta-alueiden suunnittelussa korostuu liikkumismuotona erityisesti jalankulku ja pysäköintiin käytettävän rajallisen tilan käyttäminen tehokkaasti.

Kaupunginhallitus hyväksyi marraskuussa 2021 Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelman vuosille 2022–2025. Toimintaympäristöarvion perusteella suunnitelmaan on valittu neljä teemaa: lähisuhdeväkivalta, päihteet, nuoriso ja liikkumisen turvallisuus. Teemojen sisällä on valittu painopistealueet ja toimenpiteet.

Katujen ja puistojen palvelualueen vastuulla on erityisesti liikkumisen turvallisuus. Painopistealueita ovat liikenneympäristön turvallisuus, joukkoliikenteen turvallisuus sekä asenteet ja osallistaminen. Liikenneturvallisuutta parannetaan esimerkiksi vaikuttamalla ajonopeuksiin sekä etenkin kävelijöiden kadun ylitysten turvallisuuteen. Toimenpiteinä ovat muun muassa nopeusrajoitukset ja nopeusnäytöt, suojakorokkeet ja hidasteet, kiertoliittymät, liikennevalot ja automaattinen kameravalvonta.

Joukkoliikenteen turvallisuuden kannalta olennaista on koko matkaketjun turvallisuus. Joukkoliikenteen turvallisuuspuutteet voivat kohdistua niin liikennevälineisiin kuin esimerkiksi asemille, terminaalihin tai kaduille. Usein kyse on väkivallan pelosta ja turvattomuuden tunnetta esiintyy erityisesti asemilla. Joukkoliikenteen turvallisuuden kehittäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä Vantaan joukkoliikenteen eri toimijoiden kuten HSL ja Väylävirasto kesken. Vantaalla toteutettavaa liikenneturvallisuuksuustyötä koordinoidaan ja edistetään poikkihallinnollisessa liikenneturvallisuuksuustyöryhmässä.

Asemanseutujen turvallisuuden parantaminen on Kaupunkiympäristön toimialan suppuolitietaisen budjetoinnin hanke. Vuonna 2022 pilottikohteena oli Koivukylän asema ja vuodelle 2023 valitaan joku toinen asemanseutu.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

- MATTI-vision toteuttaminen
- Ratikan toteuttamisen organisointi ja käynnistäminen
- Infran omaisuudenhallinnan tehostaminen
- Väistöilamuuton valmistelu ja toteuttaminen

Vuonna 2023 Matin kehittämistä jatketaan jatkokehitysprojektin sekä pienkehitysten avulla. Pienkehityksessä panostetaan mm. prosessien tehostamiseen automaatioiden avulla sekä suunnittelun ja rakentamisen aikaisten tietomalliaineistojen tiedonhallinnan selkeyttämiseen.

Järjestelmäkehityksen lisäksi muutetaan toimintatapoja, jotta alustan mahdollisuuksia ja tietoja voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla. Viimeisetkin päälekkäiset toiminnot siirretään MATTI-kokonaisuuteen, prosessien sujuvuutta tehostetaan ja kenttätöitä vahvistetaan mobiilisovellusten käytön lisäämisellä sekä koneälyn hyödyntämisellä. Tämä vaatii yhteistä sopimista ja ymmärrystä keskitetyn tietojärjestelmän tiedonhallinnasta omassa työssä ja yhteistyössä muiden kanssa. Esihenkilöiltä edellytetään muutosjohtajuutta, ja koko henkilökunnan kouluttautumista uusien toimintatapojen juurruttamiseksi. Esihenkilöosaamista vahvistetaan edelleen valmentavan suorituksen johtamisen suuntaan.

Palvelualueen kehittämistehtäviä tehostetaan mm. perustamalla palvelualueen poikkihallinnollinen kehittämiini, jonka avulla koordinoidaan palvelualueen kehittämistehtäviä keskitetysti. Koordinoidulla kehittämistyöllä voidaan kehittää toimintamallia huomioiden koko Infran elinkaari ja sen eri vaiheet osana kokonaisuutta aina suunnittelun aloituksesta kunnossapitoon saakka.

Myös kumppanuuksia hyödynnetään ja palvelut tuotetaan edelleen kustannustehokkaasti omaa työtä ja ostopalveluita yhdistäen. Aasukkaat, työntekijät ja erilaiset sidosryhmät otetaan entistä aktiivisemmin mukaan suunnittelemaan, tekemään ja arvioimaan yhteisiä asioita. MATTI-toimintamalli tukee osaltaan valmentavaa johtamistapaa, jossa kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupunkistrategia jalkautuu entistä paremmin ja työntekijät enenevässä määrin johtavat itseään.

Mikäli kaupunginvaltuusto päättää vuonna 2023 ratikkahankkeen toteutuksesta, ratikan rakennuttamisorganisaatio perustetaan heti em. päätöksen jälkeen, tarvittava henkilöstö rekrytoidaan ja rakennuttajakonsultit kilpailutetaan. Tarvittavaa

lisähenkilöstöä määrärahoineen ei ole voitu esittää toimialan henkilöstösuunnitelmassa, koska toteutuspäätös on toistaiseksi epävarma. Henkilöstön määrään ja osaamisprofiileihin vaikuttaa merkittävästi ratikan toteutusmalli tai -mallit, jotka selvitetään vuoden 2022 aikana ja päätetään hankepäätöksen yhteydessä.

Rakentamisen palveluyksikköön on suunnitteilla perustaa uusi omaisuudenhallinnan vastuualue, joka vastaa mm. MATTI-hankkeeseen kerätyn infran ominaisuustietojen rikastamisesta ja tiedon hyödyntämisestä mm. ohjelmointiprosesseissa ja toisaalta myös MATTI-toiminnanohjausjärjestelmän kehittämisestä. Tavoitteena on tehostaa julkisen kaupunkitilan omaisuudenhallintaa ISO 55000 standardien mukaisesti. Vastuualueelle kootaan palvelualueen eri yksiköistä henkilöt, joiden tehtävänkuvaa omaisuudenhallinta liittyy jollain tavalla. Vastuualueen tehtäviin kuuluu mm. katujen ja puistojen palvelualueen mm. rakennetun ympäristön omaisuuden elinkaaren hallinta ja omaisuustiedon ylläpidon koordinointi sekä MATTI-toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen ja käytön edistäminen sekä kehitystiimin toiminnan koordinointi. Omaisuudenhallinnan tehostamista varten laaditaan omaisuudenhallintastrategia ja -suunnitelma. Omaisuudenhallintasuunnitelman yksi ilmentymä on dynaaminen 5-vuotissuunnitelma infran uudisrakentamiseen, saneerauksiin ja korvausinvestointeihin.

Näköpiirissä olevat kaupungin investointimäärärahat ja palvelualueen suunnittelutamis- ja rakennuttamisresurssit pysyvät hyvin rajallisina mm. akuutin työvoimapolan vuoksi, mutta omaisuudenhallintasuunnitelmaan perustuvalla pitkäjänteisellä toteutusohjelmalla on mahdollista hillitä katujen ja puistojen korjausvelan kasvua ja paremmin perustella tulevaisuuden määräraha- ja resurssitarpeita ajantasaisen MATTI-tiedon perusteella. **Vantaan kaupunki hyväksyttiin vuoden 2021 alussa mukaan UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malliin. Lasten leikkipuistojen huolto- ja korjausrakentaminen edistää lasten liikkumisen mahdollisuuksia myös resurssivisaasti.**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Kadut ja puistot	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Liikenneväylien ylläpito (€/m ²)	1,89	1,90	1,90	2,00
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m ²)	0,28	0,30	0,30	0,30
Rakennetun puiston (A-luokka) kunnossapito (€/m ²)	0,54	0,55	0,57	0,60
Maanlajitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	54 700	58 877	57 600	58 000
Korjausvelka 75 % (t€)	210 000	220 000	220 000	240 000

14 51 Joukkoliikenne

Määrärahat 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	12 727	12 299	12 117	12 299	12 483	12 670
TOIMINTAKULUT	-55 001	-65 000	-62 300	-63 858	-65 454	-67 090
TOIMINTAKATE	-42 274	-52 701	-50 183	-51 559	-52 971	-54 420

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023
MYYNTITUOTOT	12 727	12 299	12 117
TOIMINTATUOTOT	12 727	12 299	12 117
PALVELUJEN OSTOT	-55 001	-65 000	-62 300
TOIMINTAKULUT	-55 001	-65 000	-62 300
TOIMINTAKATE	-42 274	-52 701	-50 183

Toiminnan kuvaus

Korona-pandemian arvioidaan muuttaneen matkustamista pysyvästi ja tämä näkyy erityisesti työmatkaliikenteessä ja ruuhka-aikojen matkustusmäärissä. Lipputulojen elpymisen ja valtion koronatukien myötä arvioidaan, että HSL:llä olisi ylijäämää 12 miljoonaa euroa vuoden 2022 lopussa, josta Vantaan osuus on 4,1 miljoonaa euroa.

HSL:n arvioiden mukaan Vantaan osuus lipputuloista on 60 miljoonaa euroa vuonna 2023, joka on 98 % vuoden 2019 toteumasta. Kustannusten puolestaan arvioidaan nousevan 121 miljoonaan euroon vuoden 2021 tilinpäätöksen 108 miljoonasta eurosta. HSL:n arvioidaan saavan tukia 11,9 miljoonaa euroa, josta Vantaan osuus on 2,1 miljoonaa euroa. Subventioaste on 49 % vuonna 2023, joka on kaupungin omistajaohjaustavoitteiden mukainen.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kadut ja puistot -palvelualue edistää kestävästä liikkumisesta ja resurssiviisautta osana hiilineutraalin kaupungin tavoittelua. Joukkoliikenteen kehittäminen ja matkustajamäärän lisääminen taloudellisten reunaehtojen puitteissa edistävät tavoitteita. Vantaa edistää HSL:n sähköbussistrategian mukaisia tavoitteita omalta osaltaan. Lähivuosina Vantaalla tulee aloittamaan useita sähköbussilinjoja ja kaupunki huolehtii mahdollisten latausjärjestelmien toteuttamisesta bussiterminaaleihin. Ympäristötavoitteiden lisäksi toimiva joukkoliikenne mahdollistaa sujuvan liikkumisen myös niille, joille auton käyttö ei ole mahdollista eli

joukkoliikenne on keskeinen liikkumisen tasa-arvon parantaja. Vantaa toivoo HSL:n luovan mittariston, jonka avulla voidaan seurata tasa-arvon edistymistä joukkoliikenteessä niin iän, sukupuolen kuin asuinalueen perusteella. Mittariston avulla pyritään myös parantamaan joukkoliikenteen kannattavuutta sekä tarjoamaan linjoja, jotka vastaavat paremmin vantaalaisten liikkumistarpeita.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koronapandemia heikensi voimakkaasti joukkoliikenteen käyttöä ja siten lipputuloja, edellyttäen sopeutustoimia linjastotarjonnassa. Joukkoliikennetarjonta pidettiin kuitenkin hyvällä tasolla liikkumistarpeiden turvaamiseksi ja tavoitteena vuodelle 2023 on saada matkustajamäärät lähelle pandemiaa edeltävää tasoa.

Vuosina 2021–2022 Vantaan joukkoliikenteeseen on aiheutunut suuria muutoksia mm. uusien linjastosuunnitelmien mukaisten runkolinjojen liikennöinnin myötä. Koronapandemian uskotaan muuttaneen pysyvästi työntekoa ja siten matkustuskäyttäytymistä. Etätöiden lisääntyessä ruuhkahuippujen madaltuminen mahdollistaa tehokkaamman joukkoliikenteen suunnittelun. Toisaalta vapaa-ajan matkojen merkityksen kasvu edellyttää joukkoliikenteeltä parempaa palvelutasoa ja monipuolisuutta myös iltaisina ja viikonloppuisin. Linjastomuutosten vaikutuksia, asiakaskokemuksen muutoksia ja liikenteen toimivuuden kehittymistä seurataan tarkasti yhteistyössä HSL:n kanssa.

Kuusijärvi ja Sipoonkorpi ovat suosittuja ovat suosittuja ulkoilualueita Itä-Vantaalla. Alueen saavutettavuuden parantamiseksi HSL:lle esitetään määräaikaista Tikkurila-Kuusijärvi-Sipoonkorpi-Sipoo-linjastokokeilua vuosille 2023–2026.

HSL:n joukkoliikenteen palvelutasomäärittely uudistetaan lähivuosina. Uudistuksessa huomioidaan Vantaan pientaloalueiden mm. Ylästön ja Nikinmäen joukkoliikenteen palvelutason kehittäminen huomioiden mm. kutsuliikenteen ja palvelulinjojen tarjoamat mahdollisuudet sekä liityntäyhteydet raideliikenteeseen.

Joukkoliikenteen osalta korostuu yhä enemmän matkaketjuajattelu. Erityisesti runkolinjojen pysäkkien laatutasoa parannetaan ja niille lisätään runkolukittavia pyörätelineitä helpottamaan pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhdistämistä. Myös kaupunkipyörät täydentävät joukkoliikennettä tarjoamalla hyvän liikkumisratkaisun pysäkillä tai pysäkiltä määränpäähän. Lähivuosina kaupunkipyörät siirtyvät HSL:n vastuulle seuraavan hankinnan yhteydessä.

Vuokrattavat sähköpotkulaudat ovat yleistyneet Vantaalla. Sähköpotkulautojen käyttöä, pysäköintiä ja ohjeistuksia kehitetään yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien, yritysten ja asukkaiden kanssa, jotta sähköpotkulautojen aiheuttamia vaaratilanteita ja haittoja muille tienkäyttäjillä saadaan vähennettyä.

Vantaan ratikan suunnittelusta on sovittu MAL-sopimuksessa 2020. Jatkosuunnittelu jatkuu vuoteen 2023, jolloin kaupunki päättää rakentamisesta. Mikäli kaupunki päättää toteuttaa ratikan, niin muutokset bussiliikenteeseen sekä rakennusvaiheen poikkeusjärjestelyt tulee suunnitella välittömästi. Toteutuessaan ratikka parantaisi olennaisesti paitsi joukkoliikenteen esteettömyyttä ja laatua myös sen varren kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Joukkoliikenne	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	90 000	99 600	130 000	120 000

14 52 Varikko

Määrärahat 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	7 114	6 242	5 447	5 568	5 691	5 818
TOIMINTAKULUT	-6 003	-5 340	-4 968	-5 092	-5 220	-5 350
TOIMINTAKATE	1 111	902	479	476	472	468

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023
MYYNITUOTOT	591	620	590
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 523	5 622	4 857
TOIMINTATUOTOT	7 114	6 242	5 447
HENKILÖSTÖKULUT	-696	-750	-746
PALVELUJEN OSTOT	-1 619	-1 389	-1 276
AINEET, TARVIKKEET J	-1 487	-1 025	-1 074
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 201	-2 177	-1 872
TOIMINTAKULUT	-6 003	-5 340	-4 968
TOIMINTAKATE	1 111	902	479

Toiminnan kuvaus

Varikko on osa Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvaa katujen ja puistojen palvelualueita, joka kaupungin sisäisenä nettobudjetoituna palveluyksikkönä tuottaa ajoneuvo- ja konepalveluja kaupungin sisäisiin tarpeisiin kaikille toimialoille.

Henkilö- paketti- ja kevytkuorma-autot hankitaan leasingrahoituksella, mikä mahdollistaa kaluston keski-ikänsä pitämisen taloudellisesti tarkoituksenmukaisena. Erikois- ja raskaskalusto hankitaan pääsääntöisesti investointimäärärahalta. Korjaamotoiminnassa keskitytään työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon ja korjauksiin.

Kalustohankinnoissa sekä korjaamotoiminnassa varaudutaan uusien puhtaiden ajoneuvotekniikoiden yleistymiseen sekä kasvaviin infran laatuvaatimuksiin. Puhtaiden ajoneuvojen direktiivin kansallinen lainsäädäntö astui voimaan elokuussa 2021. Lain tarkoituksena on lisätä nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuutta ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhankinnoissa. Kaupunki on myös liittynyt Päästöttömät työmaat - Green Deal – sopimukseen, jonka tavoitteena on vähentää työmailla syntyviä päästöjä lisäämällä vähäpäästöisten työkoneiden osuutta omajohtoisessa rakentamisessa ja kunnossapitotöissä sekä kilpailutetuissa rakennusurakoissa ja kunnossapitotöissä.

Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista sekä Green Deal – sopimuksen vaatimukset lisäävät kaluston hankintakustannuksia.

Ajoneuvo- ja konekaluston pitkät toimitusajat (9–16 kk) vaikeuttavat investointiohjelman toteuttamista vuositasolla eli hankintaprosessia on käytännössä mahdotonta toteuttaa budjettivuoden aikana.

Polttoaineiden sekä varaosien ja tarvikkeiden voimakas hinnannousu lisää kaluston käyttökustannuksia ja aiheuttaa painetta sisäisten kalustovuokrien nostamiseen.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ajoneuvo-, kone- ja lisälaittekalustolla on merkittävä rooli kaupungin palvelutuotannon sekä poikkeusoloihin varautumisen kannalta. Tavoitteena on tukea kaupungin muita yksiköitä heidän palvelutuotannossaan asiakaslähtöisesti,

taloudellisesti, tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti sekä toimia asiantuntijana erilaisissa ajoneuvoihin liittyvissä asioissa.

Kalustohankinnat tehdään tiiviissä yhteistyössä käyttäjien kanssa, millä varmistetaan niiden soveltuvuus käyttötarkoitukseen, monikäyttöisyys sekä hyvä ympäri vuotinen käyttöaste. Kaupungin ajoneuvojen yhteiskäyttöä edistetään mm. hankkimalla yhteiskäyttösovellutuksella varustettuja ajoneuvoja.

Ajoneuvojen paikanninlaitteet mahdollistavat toimintojen ja raportoinnin kehittämistä sekä ajoneuvojen käyttöasteen tehostamista.

Vantaalla kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä pyritään vähentämään kiinnittämällä erityistä huomiota kalustohankintojen yhteydessä niiden ympäristövaikutuksiin, edistämään vähäpäästöisten ajoneuvojen sekä vaihtoehtoisen polttoaineiden käyttöä. Ajoneuvoa hankittaessa valitaan aina käyttötarkoitukseen soveltuva mahdollisimman ympäristöystävällinen vaihtoehto.

Tavoitteena on että, kaupungin käytössä olevista ajoneuvoista vähintään puolessa käytetään vaihtoehtoisia käyttövoimia tai uusiutuvia polttoaineita resurssiviisauden tiekartta mukaisesti. Hankittaville ajoneuvoille on laadittu kaupunkitasoiset päästökriteerit, joita päivitetään kaluston kilpailutuksen yhteydessä. Kaikkien toimialojen ajoneuvo- ja konetarpeet pyritään täyttämään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikkotoimintojen osalta jatketaan nykyistä ns. akuuttikorjaamo toimintamallia. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirtyy vuoden 2023 alusta yhteensä yli 100 Sosiaali- ja terveystalouden sekä Työllisyyspalveluiden käytössä olevaa ajoneuvoa. Muutos pienentää noin 20 % Varikon hallinnoimaa ajoneuvomäärää. Siirtyvät ajoneuvot ovat pääsääntöisesti huoltoleasingautoja, joten muutos ei käytännössä vaikuta Varikon korjaamon työmäärään.

Vuonna 2021 käyttöön otetun kalustohallintaohjelman kehitys jatkuu edelleen vuonna 2023.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Varikko	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 280	1 441	1 440	1 440

14 30 Kiinteistöt ja tilat

Määrärahat 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	45 261	43 096	43 096	43 744	44 402	45 070
TOIMINTAKULUT	-26 753	-25 778	-28 479	-29 191	-29 921	-30 669
TOIMINTAKATE	18 508	17 318	14 617	14 553	14 481	14 401

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023
MYYNITUOTOT	502	448	468
MAKSUTUOTOT	1 713	1 691	1 637
MUUT TOIMINTATUOTOT	43 047	40 958	40 992
TOIMINTATUOTOT	45 261	43 096	43 096
HENKILÖSTÖKULUT	-9 629	-10 532	-10 712
PALVELUJEN OSTOT	-14 588	-12 533	-15 099
AINEET, TARVIKKEET J	-1 336	-1 539	-1 536
AVUSTUKSET		-4	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 200	-1 171	-1 132
TOIMINTAKULUT	-26 753	-25 778	-28 479
TOIMINTAKATE	18 508	17 318	14 617

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöt ja tilat -palvelualue vastaa Vantaan toimitiloista sekä asumisen, kiinteistöjen ja maanhallinnan palveluista. Palvelualueen muodostaa kolme yksikköä: Mittaus- ja geopalvelut, Toimitilajohtaminen sekä Kiinteistöhallinta ja asuminen.

Mittaus- ja geopalvelut vastaa laissa säädetyistä asemakaava-alueen kiinteistöinsinöörin tehtävistä, kaupungin kartta- ja paikkatietoaineistoista sekä niiden ylläpito- ja katselupalveluista, rakennustyön valvontamittauksista, erilaisista maastomittauksista, maaperätutkimuksista ja kaupungin tarvitsemista geoteknisistä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluista.

Toimitilajohtaminen vastaa toimitilaratkaisujen tuottamisesta kaupungin toimialoille, kiinteistöjen kunnossapidosta sekä hoidon ja ylläpidon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä. Rakentamisen investointiohjelma ja toimitilahankkeet valmistellaan

yhteistyössä toimialojen kanssa. Kiinteistönhoidon operatiivisista tehtävistä vastaa ensisijaisesti Vantaan tilapalvelut Vantti Oy kiinteistöhoitosopimuksen mukaisesti.

Kiinteistöhallinta ja asuminen vastaa kaupungin maa- ja asuntopoliittikan hoitamisesta, asumisen viranomaistehtävistä, maanhankinnasta ja maanluovutuksesta, kiinteistökehityksestä, asuntovuokrauksesta ja toimitilojen hallinnasta ja vuokrauksesta sekä näihin liittyvistä asiakkuuksista. Osa yksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä (ks. kohta 14 32).

Kiinteistöt ja tilat palvelualue vastaa Vantaan kaupungin maa- ja asuntopoliittisten sekä kiinteistöjohtamisen linjausten kehittamisestä ja toteuttamisesta. Palvelualueella on kaupunkistrategian kukoistavien kaupunkikeskustojen koordinointirooli. Palvelualue noudattaa osaltaan tuloksellisen elinkeinopolitiikan linjauksia edistämällä työpaikka-alueiden kehittymistä sekä markkinoimalla ja luovuttamalla tontteja asunto-, palvelu- ja työpaikkarakentamiseen. Ympäristö- ja energia-asioiden kehittäminen ja toimeenpano liittyy oleellisesti palvelualueen perustehtäviin resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman mukaisesti.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Uusi kaupunkistrategia ”Innovaatioiden Vantaa” sisältää useita kiinteistöalaa ja toimitiloja koskevia sitovia tavoitteita. Palvelualueen päätavoitteet liittyvät ensisijaisesti maa- ja asuntopoliittisten sekä kiinteistöjohtamisen linjausten sekä resurssiviisauden tiekartan toteuttamiseen. Maa- ja asuntopoliittisten linjausten päivitys ja kiinteistöjohtamisen linjaukset ovat syksyllä 2022 päätöskäsittelyssä ja linjaavat osin palvelualueen tavoitteita uudelleen. Vuosien 2022–2023 tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteena on kaupungin talouden tasapainottaminen.

Palvelualueen tehtävänä on asettaa valitut kiinteistö- ja osakeomistukset (asunto-omaisuus, SoTe- ja PeLa- kiinteistöt ja ulkopaikkakuntien maaomaisuus) myyntiin osana toimenpiteitä. Kukoistavat kaupunkikeskustat teeman alla palvelualueella on oleellinen koordinointirooli.

Elinkeinokehittämisen rinnalla on tärkeää kehittää Vantaata vetovoimaisena asumisen kaupunkina. Nykyinen asuntotuotanto on vahvasti kerrostalovaltaista ja painottuu uudistuviin keskuksiin, joihin on onnistuttu tuottamaan houkuttelevia kerrostalohankkeita. Strategiakaudella nostetaan tämän pariksi pientaloasuntojen rakentamisen edistäminen. Tarkoitus on asemakaavoituksen kautta luoda uusia monimuotoisia pientaloasumisen vaihtoehtoja ja edistää myös nykyisten

pientaloalueiden viihtyisää täydennysrakentamista yleiskaavan määrittämin reunaehdoin. Vantaa on jo pientalojen suurkaupunki, mikä nostetaan laajemmin tunnetuksi vetovoimatekijäksi.

Vantaan kärkihankkeet ovat merkittävää panostusta kaupunkikehittämiseen. Arvio Vantaan ratikan kiinteistötaloudellisista hyödyistä tarkentuu suunnittelun edetessä. Oppimiskampuksen ja Kaupunkikulttuuritalon suunnittelutyötä jatketaan. Vantaan vetovoimaisuutta lisätään kehittämällä Kuusijärvestä ympärivuotinen kestävän luontomatkailun virkistyskeskus parantamalla alueen infraa ja palveluja. Tavoitteena on toteuttaa Kuusijärven kärkihankkeen ensimmäisen vaiheen toimenpiteet sekä käynnistää toisen vaiheen kehittämishankkeiden suunnittelu.

Hiilineutraalisuutta tavoitellaan resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman määrittelemien toimenpitein kaikissa palvelualueen ydintoiminnoissa mm. vähentämällä energiankulutusta ja lisäämällä uusiutuvan energian osuutta sekä edistämällä vähähiilistä rakentamista. Kulutuksen tulisi perustua uusien tuotteiden ja omistamisen sijasta palveluiden käyttämiseen: jakamiseen, vuokraamiseen sekä kierrättämiseen. Kiertotalouteen liittyvää osaamista ja yhteistyötä kiertotalouden toimijoiden kanssa vahvistetaan. Green deal -sitoumuksella tavoitellaan purkumateriaalien uudelleenkäyttöä ja kierrättämistä. Kaupungin omien toimitilojen jätehuoltoa parannetaan, samoin kuin kaupungin irtaimen omaisuuden kiertoa sekä kaupungin sisällä että kaupungista ulos.

Kaikissa hankinnoissa parannetaan hankintojen ekologista vaikuttavuutta. Kaupunki tukee ja edistää erilaisia konkreettisia hiilineutraalisuutta edistäviä hankkeita, kuten esimerkiksi aurinkopaneelien käyttöä ja puurakentamista eri rakennuskohteissa. Vantaa ottaa käyttöön rakentamisen valtakunnallisen hiililaskurin, kun se on valmis.

Vantaa kehittää voimakkaasti kaupunkikeskustojaan. **Uusien asuinalueiden lisäksi vanhoja keskustoja kunnostetaan ja kehitetään vetovoimaisiksi.** Hyvät keskustat ovat tilallisesti ja toiminnallisesti intensiivisiä sekä turvallisia kaikille lapsista varttuneeseen väkeen asti. Julkiset rakennukset ja niiden toiminta rikastuttavat kaupunkielämää. Keskustan yleisilme on viihtyisä, siisti ja turvallinen. Kaupunkikulttuuria palvelevia tiloja varten tehdään palveluverkko- ja investointisuunnitelma. Muiden hankkeiden yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia toteuttaa kaupunkikulttuuria monipuolisesti palvelevia joustavia tiloja. Koulujen ja muiden tilojen suunnittelussa huomioidaan jo muuttuvat tarpeet.

Ilmastonmuutoksen on todettu yleistävän helleaaltoja, jonka vuoksi selvitetään kesäaikaan käytössä olevien päiväkotien viilennystä. Julkisten rakennusten monikäyttöisyyttä mm. asukkaiden kohtaamispaikkoina vahvistetaan. Tilojen terveysturvallisuuden ja esteettömyyden jatkuva parantaminen on osa operatiivista toimintaa

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hyvinvointialueuudistus supistaa kaupungin palvelutuotantoa ja vaikuttaa oleellisesti myös toimitilakantaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan käytössä olevia tilojen myyntejä jatketaan päätösten mukaisesti ja vuokrasopimukset siirtyvät hyvinvointialueen ja kiinteistön omistajan väliseksi sopimuksiksi. Rakentamishjelman sisältöön uudistus ei juurikaan vaikuta, sillä sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeet on valtaosin toteutettu vuokrahankkeina myös viime vuosina. Tilahallinnan ja asuntovuokrauksen henkilöstöä siirtyy hyvinvointialueelle uuden tehtäväjaon mukaisesti. Hyvinvointialueuudistuksen seurauksena tehtävissä kaupungin kiinteistöjä koskevissa järjestelyissä tehdään yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa tavoitellen kunta-laisten kannalta parasta lopputulosta.

Palvelujen ja toimintamallien kehittämistä jatketaan asiakaslähtöisesti sekä asiakas-että työntekijätyytyväisyyden vahvistamiseksi. Toimintaprosesseja tarkistetaan erityisesti asiakasrajapinnassa ja sisäistä synergiaa hyödynnetään entistä paremmin mm. poikkihallinnollisten foorumien avulla.

Valmentavalla johtamisella ja aktiivisella esimiestyöllä huolehditaan henkilöstön työkuorman tasaisemmasta jakautumisesta ja yksilöllisestä jaksamisesta. Esimiestaitoja edistetään esim. valmennuksin ja esimiestyötä tuetaan tarpeen mukaan. Johtamisjärjestelmää kehittämällä erityisesti organisaatiokulttuurin osalta edistetään henkilöstön kuulemistä ja osallistamista sekä lisätään avoimuutta ja vuorovaikutusta erityisesti tiimi- ja palvelualueetasolla. Oman henkilöstön osaamista ylläpidetään monipuolisen täydennyskoulutuksen avulla.

Asiantuntijatyön tuottavuutta ja kiinteistöjen hallintaa sekä toimitilojen hankintaan ja ylläpitoon liittyvien palvelujen tehokkuutta ja laatua parannetaan kiinteistönhallinnan prosesseja, tietojärjestelmiä ja tietojärjestelmien käyttöä kehittämällä.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Kiinteistöt ja tilat	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Valmistuneet asunnot	2 918	3 124	2 100	3 500
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	7	314	465	201
Maanmyyntivoitot (t€)	31 337	36 265	34 500	34 500
Maanvuokratulot (t€)	5 370	5 915	5 500	6 300
Tonttijaon laadinnan kesto aika (vrk)	58	59	45	49
Uudisrakentaminen (brm2) *	12 789	4 704	8 871	8 676
Korjausvelka 75 % (t€)	47 000	45 617	50 000	45 000

* ei sisällä leasing ja vuokrapaviljonkihankkeita (6937 brm2)

14 32 Kiinteistöt ja tilat / Kiinteistöhallinta ja asuminen nettoyksiköt

Määrärahat 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	212 302	204 039	192 370	196 937	201 615	206 406
TOIMINTAKULUT	-101 443	-110 238	-89 055	-91 281	-93 563	-95 902
TOIMINTAKATE	110 859	93 801	103 315	105 656	108 052	110 504

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2021	KS 2022	TA 2023
MYYN TITUOTOT	9	0	0
MAKSUTUOTOT	0	1	0
TUET JA AVUSTUKSET		50	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	212 292	203 989	192 370
TOIMINTATUOTOT	212 302	204 039	192 370
HENKILÖSTÖKULUT	-1 068	-1 200	-1 029
PALVELUJEN OSTOT	-6 640	-7 356	-7 171
AINEET, TARVIKKEET J	-16 470	-16 378	-16 379
AVUSTUKSET	-1		
MUUT TOIMINTAKULUT	-77 263	-85 303	-64 476
TOIMINTAKULUT	-101 443	-110 238	-89 055
TOIMINTAKATE	110 859	93 801	103 315

Toiminnan kuvaus

Osana Kiinteistöt ja tilat palvelualue (ks. kohta 14 30) osa Kiinteistöhallinnan ja asumisen palveluyksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä. Tämä osa yksiköstä vastaa kaupungin omistamien ja hallitsemien asuntojen vuokrauksesta. Asunnoista suurin osa on sosiaalitoimen valitsemien eri erityisryhmien asiakkaiden käytössä ja loput asunnoista on pääosin työsuhdeasuntoja ja tavallisia osakehuoneistoja. Vuoden 2023 alussa aloittava Vantaa-Kerava hyvinvointialue ottaa vastattavakseen

sosiaalisin perustein toteutettavan asuttamisen, jolloin asuntovuokrauksen hallinnoimien asuntojen vuokrauksesta 2/3 siirtyy hyvinvointialueelle.

Nettobudjetoinnin piirissä olevan yksikön vastuualueet vastaavat myös kaupungin palvelutilojen kiinteistösalkun hallinnasta, kiinteistöhallinnosta sekä kiinteän omaisuuden ja toimitilojen vuokrauksesta myös niiltä osin, joita kaupunki ei tarvitse käyttöönsä. Näihin tehtäviin kuuluvat myös sopimusten hallinnointi, laskutus, tilakatselmuksset, remontit, erilaisten häiriötilanteiden hoito ja asiakaspalvelu. Tehtäviin kuuluvat myös kaupungin edunvalvonta niissä kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiössä, joissa kaupungilla on omistuksia valmistella osaltaan kiinteistöjen, rakennusten ja osaketilojen myyntejä ja ostoja sekä valmistella ja toimeenpanna myös kaupungin omistamien rakennusten purut. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirtyy vuoden 2023 alusta alkaen kaikki sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen vuokraus ja isännöinti.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Kiinteistönhallinta ja tilat (netto)	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Toimitilamäärä (m2)	934 639	918 448	955 917	824 769
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	241 458	241 494	250 956	152 637
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	90 084	98 356	96 718	72 399
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m2)	5 453	7 315	7 465	5 907

INVESTOINNIT

91 RAKENTAMINEN

Määrärahat 1 000 €	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Uudisrakentaminen	38 751	46 830	51 600	55 690	65 520
Korjausrakentaminen	46 820	44 570	40 130	43 130	48 430
Vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostyöt	2 170	1 790	1 340	1 340	1 340
Rakentaminen yhteensä	87 741	93 190	93 070	100 160	115 290

Rakentamisen investoinnit on esitetty kokonaisuudessaan erillisessä liitteessä: Toimitilainvestoinnit 2023–2032.

93 JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS

	Määrärahat 1 000 €	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Julkinen käyttöomaisuus yhteensä	INVESTOINTIMENOT	-39 000	-39 000	-42 000	-40 000	-40 000
Julkinen käyttöomaisuus ilman Ratikkaa	INVESTOINTIMENOT	-32 000	-33 000	-41 500	-40 000	-40 000
Liikennealueet	INVESTOINTIMENOT	-21 620	-24 560	-25 895	-26 310	-31 100
Urheilualueet	INVESTOINTIMENOT	-2 880	-2 920	-3 565	-3 165	-3 165
Virkistysalueet	INVESTOINTIMENOT	-1 250	-505	-325	-530	-470
Ympäristörakentaminen	INVESTOINTIMENOT	-3 990	-4 765	-11 135	-9 115	-5 165
Yhteishankkeet	INVESTOINTIMENOT	-2 260	-250	-580	-880	-100
Vantaan Ratikka	INVESTOINTIMENOT	-7 000	-6 000	-500	0	0
Vantaan Ratikka	TUOTOT	2 000	1 800			

Julkisen käyttöomaisuuden tarkempi esittely erillisessä liitteessä: Kunnallistekniikan investoinnit 2023–2026.

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja niihin liittyvistä luvista, pysäköinninvalvonnasta sekä kaupungin omistaman luonnonympäristön hoidosta ja suunnittelusta. Katu- ja vesihuoltotyöt toteutetaan yhteisprojekteina Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti. Toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäyttösopimukset. Suunnittelu ja rakentaminen tehdään oikea-aikaisesti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti kaupungin omaa tuotantoa ja ulkopuolista palvelutuotantoa tehokkaasti ja taloudellisesti yhdistäen. Koneellisen kunnossapidon vaatimukset otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa.

Valtio ja Helsingin seudun kunnat ovat neuvotelleet maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL) suurten infra-hankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi 2020–2031. Sopimuksen mukaan valtio tukee suuria infra-hankkeita, ja kunnat sitoutuvat vauhdittamaan merkittävästi asuntoalueiden kaavoitusta. Sopimuksessa Vantaa on sitoutunut luomaan edellytykset yhteensä 2 640 uudelle asunnolle vuosittain, mikä välttämättä vaatii myös kunnallistekniikan investointeja.

Talousarvio 2023

Viime vuosina infran korjausvelan määrä Vantaalla on laskennallisesti kasvanut, koska infrainvestoinnit ovat pääosin kohdistuneet asuntotuotantotavoitteen edellyttämiin uudisrakentamishankkeisiin ja maankäyttösopimusvelvoitteiden täyttämiseen.

Vanhoilla pientaloalueilla investoidaan pääosin kohteisiin, joissa ilmenee akuutteja hulevesiongelmia tai puutteita koulureittien liikenneturvallisuuksessa. Katujen mittaava peruskorjausta voidaan joissain kohteissa viivästyttää uudelleenpäällystyksillä, vaikka se ei ratkaisekaan hulevesiverkoston ja katuverkon toiminnallisia puutteita.

Liikennealueiden rakentaminen

Vuonna 2023 merkittävimpiä liikennealuekohteita ovat Aviapoliksessa Annefredin kaava-alue ja Manttaalitie, Myyrmäessä Vihertie ja -kuja sekä Luhtitien valmiiksi saattaminen. Tikkurilassa Asematie välillä Kielotie-Vehkapolku sekä Carl Edelfeltin aukio. Kivistössä merkittävimpiä kohteita ovat Puu-Kivistön alue, Kivistön linja-autotermiinaali, Keimolanmäen 3. vaihe, Reunan vesihuolto sekä Kiilan vesihuolto valmiiksi saattaminen. Siltojen peruskorjauksia pyritään tekemään vuosittain siltaohjelman mukaisesti noin 1 milj. euron summalla. Vantaan ratikan suunnitteluun on vuonna 2023 varattu 6 milj. euroa. Vuonna 2020 aloitettua ratikkareitin katu- ja alustavaa rakennussuunnittelua, ratasähkösuunnittelua sekä liikennevalojen suunnittelua jatketaan vuonna 2023 tehtävää toteutuspäätöstä varten. Kadut ja puistot

suunnittelee ja toteuttaa katujen rakentamisen yhteydessä uusien asemakaavojen vesihuoltolinjat yhteistyössä HSY:n kanssa. Rakennetut vesihuoltolinjat siirtyvät kuntayhtymän omistukseen ja kunnossapitoon. Vuonna 2023 palvelualueen rakentamien hankkeiden vesihuolto laskutetaan HSY:ltä.

Ympäristörakentaminen

Merkittävimpiä ympäristörakentamisen kohteita ovat Pytinojanpuisto Aviapoliksessa ja Jokiuomanpuiston alueen perusparantaminen Myyrmäessä. Annefredin puiston osalta Aviapoliksessa aloitetaan esirakentaminen. Tikkurilassa merkittävin kohde on Heureka sillan peruskorjaus. Metsopuisto ja -puistikko ovat Korson alueen merkittävimmät puistokohteet.

Urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen

Merkittävimpänä urheilualuehankkeena on Hakunilan urheilupuiston rakentamisen jatkaminen. Virkistysalueiden osalta merkittävin hanke on Kuusijärven pysäköinti-alueiden loppuunsaattaminen. Elmon urheilupuiston esirakentaminen jatkuu.

Yhteishankkeet

Valtion kanssa toteutettavia suurimpia yhteishankkeita ovat edelleen Kehä III parantamisen 3.vaiheen loppuunsaattaminen sekä Lahdentien pyörätien parantaminen Kyytitien ja Sipoon välillä.

94 IRTAIN OMAISUUS

Määrärahat 1 000 €	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
KAPU/Katutekniikka	-50	-70	-50	-50	-50
KAPU/Kadunpito	-75	0	-50	-50	-50
KAPU/Viheralueyksikkö	-80	0	0	0	0
KAPU/Maatilat	0	-190	0	0	0
KAPU/Varikko	-1 212	-2 582	-1 350	-1 350	-1 350
KIPA/MIGE irtain omaisuus	-102	-372	-100	-100	-100
KIPA/TOTI irtain omaisuus	-400	-300	-400	-400	-400
Katon irtain omaisuus yhteensä	-1 919	-3 514	-1 950	-1 950	-1 950

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimistohankinnat koostuvat pääosin varikon raskaasta ajoneuvokalustosta ja konekalustosta sekä kalustohankinnoista viheralueiden kunnossapidon ja liikuntapalveluiden käyttöön. Mittaus- ja

geopalveluille hankitaan kairakone ja mittauslaitteita. Lisäksi hankitaan keittiökalusteita ja -laitteita kunnossapitokohteisiin ja toimistokalusteita ja -varusteita muutostyökohteisiin.

95 KIINTEÄ OMAISUUS

	Määrärahat 1 000 €	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Kiinteä omaisuus yhteensä	INVESTOINTIMENOT	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Kiinteän omaisuuden osto	INVESTOINTIMENOT	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Maa-alueiden kunnostus	INVESTOINTIMENOT	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Kiinteän omaisuuden myynti	TUOTOT	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500

Kaupunginvaltuuston vuonna 2018 hyväksymien maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti maata hankitaan alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista. Vantaa hankkii ensisijaisesti uusia maa-alueita ostamalla niitä vapaaehtoisilla kaupoilla sekä maankäyttö-sopimuskorvauksina yksityisiltä maanomistajilta. Aktiivisella maanhankinnalla varmistetaan mahdollisuus rakentaa ensisijaisesti kaupungin omaa maata. Pyrimme tarvittaessa turvaamaan monimuotoisesti arvokkaat luontoalueet maanhankinnalla.

Raakamaan hankinnat, tontinosien lunastukset ja muiden rakennustonttien hankinnat sekä välttämättömät maanhankinnat kuten katualue- ja viheralueostot sekä yleisten alueiden lunastukset maksetaan määrärahasta. Määrärahaa tulee varata myös mahdollisten kaupungin etuosto-oikeuskauppojen toteuttamiseksi sekä maankäytösopimuskorvauksina kaupungille siirtyviin maa-alueisiin. Mikäli strategisesti merkittäviltä paikoilta tulee kaupungin maanhankinnan kannalta järkeviä alueita myyntiin, niille haetaan tarvittaessa kaupunginvaltuustolta lisärahoitusta.

Määrärahaa käytetään myös pilaantuneen tonttimaan ja muiden maa-alueiden kunnostamisesta sekä esirakentamisesta aiheutuviin menoihin. Lähivuosina määrärahoja tarvitaan mm. uusien asemakaavoitettujen tonttien esirakentamiseen kallioisilla, tai muutoin vaikeasti rakennettavilla maa-alueilla, esimerkiksi Vehkalassa, Kii-lassa ja Leppäkorvessa. Rakennettujen, tarpeettomiksi jääneiden kaupungin kiinteistöjen osalta määrärahaa voidaan käyttää sellaisiin purkukohteisiin, joissa

tonttimaa tullaan jatkossa myymään ulkopuoliselle ostajalle, esimerkiksi Hakunilan vanha bussivarikko. Esirakentaminen nopeuttaa tonttikauppaa ja tonttien myyntituotot kattavat kokonaisuudessaan esirakentamiskustannukset. Ennalta arvaamattomiin suuriin kunnostamiskustannuksiin haetaan kaupunginvaltuustolta lisärahoitus.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN KEHYS TAE 2023

2.9.2022

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA YHTEENSÄ				
	TP 2021	KS 2022	TAE 2023	Muutos
Tulot	309 087	298 584	286 088	12 496
Menot	-242 542	-259 364	-239 031	-20 333
Toimintakate	66 545	39 220	47 057	-7 837
Kaupunkitilalautakunnan alainen toiminta				
15 01				
Kaupunkitilalautakunta	TP 2021	KS 2022	TAE 2023	Muutos
Menot	-61	-80	-80	0
14 50 KADUT JA PUISTOT				
	TP 2021	KS 2022	TAE 2023	Muutos
Tulot	25 896	27 134	27 134	0
Menot	-40 211	-38 330	-39 283	953
Toimintakate	-14 315	-11 196	-12 149	953
14 51 KADUT JA PUISTOT				
Joukkoliikenne	TP 2021	KS 2022	TAE 2023	Muutos
Tulot	12 727	12 299	12 117	182
Menot	-55 001	-65 000	-62 300	-2 700
Toimintakate	-42 274	-52 701	-50 183	-2 518
14 52 KADUT JA PUISTOT				
Varikko (netto)	TP 2021	KS 2022	TAE 2023	Muutos
Tulot	7 114	6 242	5 447	795
Menot	-6 003	-5 340	-4 968	-372
Toimintakate	1 111	902	479	423
14 30 KIINTEISTÖT JA TILAT				
	TP 2021	KS 2022	TAE 2023	Muutos
Tulot	45 261	43 096	43 096	0
Menot	-26 753	-25 778	-28 479	2 701
Toimintakate	18 508	17 318	14 617	2 701
14 32 KIINTEISTÖT JA TILAT (netto)				
	TP 2021	KS 2022	TAE 2023	Muutos
Tulot	212 302	204 039	192 370	11 669
Menot	-101 443	-110 238	-89 055	-21 183
Toimintakate	110 859	93 801	103 315	-9 514
Yhteensä TILA	TP 2021	KS 2022	TAE 2023	Muutos
Tulot	303 300	292 810	280 164	12 646
Menot	-229 472	-244 766	-224 165	-20 601
Toimintakate	73 828	48 044	55 999	-7 955

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki

- 1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys
- 1.2 Tuottavuus- ja kasvuohjelman toteutuminen
- 1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot yhteensä 150 milj. euroa vuosina 2022–2025, vuodelle 2023 37,5 milj. euroa
- 1.4 Kiinteistöjohtamisen linjauksilla tuetaan kaupunkistrategian tavoitteita ja erityisesti kaupungin palveluiden tarpeita
- 1.5 Sote- ja Pela -kiinteistöjen alustava salkutus myyntiä varten on tehty ja ensimmäinen salkku myyty.
- 3.1 Kuusijärven ympärivuotinen vetovoimaisuus paranee
- 3.3 MAL-tavoitteet toteutuvat
- 3.4 Valmistuvien pientalojen määrä 500 asuntoon
- 3.5. Kaupungin infrastruktuurin ja tilojen kunnosta huolehditaan

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

- 17.1 Aviapolis-skenaariotyön toimenpiteiden käynnistäminen
- 18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030
- 19.1 Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä
- 20.1 Luonnon monimuotoisuuden edistäminen
- 22.1 Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti
- 22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa

Hyvät asukaslähtöiset palvelut

- 5.2 Turvallisuussuunnittelun rakenteet ja prosessit kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa
- 5.3. Hyvinvointikeskukselle varataan tontti Jokiniemestä

Kukoistavat kaupunkikeskukset

- 27.1 Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään
- 27.2 Pysäköintiyhtiön toteutuksen edistäminen

Eriarvoistumisen estäminen

- 11.1 Alueiden eriytymiskehitys pienenee
- 11.2 Selvitetään uutta tiedolla johtamisen mallia, jolla voidaan paremmin kohdistaa resursseja sitä tarvitseville alueille
- 12.1 Myönteisen erityiskohtelun ohjelmalla hidastetaan asuinalueiden eriarvoistumiskehitystä

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

- 28.1 Jokainen esihenkilö johtaa valmentavasti
- 29.1 Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2023 toimenpiteet on toteutettu
- 30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät

Vantaa, kaupunkiympäristön toimiala

Tulokortin mittaristo

Keltaisella merkityt mittarit ovat kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevia tavoitteita. Muut tavoitteet ovat toisten toimialojen vastuulla, vaikka kaupunkiympäristön toimiala tukee myös näiden tavoitteiden saavuttamisessa. Kuhunkin tavoitteeseen tehtävistä muutoksista päätetään sillä toimialalla, jonka vastuulle tavoite kuuluu.

Tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Riskitekijät
1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys	Toimintakatteen muutos-%	Toimintakate heikkeni 1,6 %	Talousarvion 2023 mukainen	Lisääntyvät veloitteet, palvelutarpeen kasvu, taloudellisen toimintaympäristön heikkeneminen
1.2 Tuottavuus- ja kasvuohjelman toteutuminen	Tuottavuus- ja kasvuohjelman toteutuminen	Ohjelmaa toteutettu vuonna 2021 suunnitelman mukaisesti. Ohjelman tavoitteet otettu huomioon kaupunkistrategiassa 2022–2025.	Tuottavuus- ja kasvuohjelman vuoden 2023 tavoitteet toteutuvat. Tulevien vuosien talouden suunnittelussa edetään tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisesti.	Lisääntyvät veloitteet, palvelutarpeen kasvu, taloudellisen toimintaympäristön heikkeneminen
1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot yhteensä 150 milj. euroa vuosina 2022–2025, vuodelle 2023 37,5 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	61,2 milj.euroa	37,5 milj.euroa.	Asuntotonttien osalta riskit liittyvät erityisesti asuntokysynnän laskuun Ukrainan sodan ja yleisen epävarmuuden sekä rakennuskustannusten ja korkotason nousun takia. Yritystonttien osalta ongelmana on erityisesti kaupungin tonttitarjonnan vähäisyys, kun uusia tontteja ei ole kyetty kaavoittamaan riittävän nopeasti.
1.4 Kiinteistöjohtamisen linjauksilla tuetaan kaupunkistrategian tavoitteita ja erityisesti kaupungin palveluiden tarpeita	Linjausten toimenpiteiden toteutuminen	Linjaukset valmistelussa ja lausuntokierroksella.	Uusien toimenpiteiden valmistelu aloitettu sekä otettu huomioon budjetoinnissa ja henkilöstösuunnittelussa.	Taloudellisen toimintaympäristön heikkeneminen ja omien henkilöresurssien riittämättömyys.
1.5 Sote- ja Pela -kiinteistöjen alustava salkutus myyntiä varten on tehty ja ensimmäinen salkku myyty.	Salkut on alustavasti määritelty myyntiä varten ja ensimmäinen niistä on myyty vuoden 2023 loppuun mennessä.	Tuottavuus- ja kasvuohjelma edellyttää kaupungin myyntitulojen kasvattamista vuosina 2021–2023.	Ensimmäinen salkku on myyty vuoden 2023 loppuun mennessä.	Hyvinvointialueen aloitukseen liittyvät epävarmuudet saattavat heijastua myös kiinteistöjen myynteihin. Erityisesti pitkäaikaisten vuokrasopimusten laatiminen ennen myyntejä edellyttää useita selvityksiä ja neuvotteluita.

3.1 Kuusijärven ympärivuotinen vetovoimaisuus paranee	Uusien palvelurakennusten valmistuminen (savusaunat, vuokratilat, grillikodot)	Yleissuunnitelma hyväksytty, kokemusvisio ja palvelukonsepti valmis.	Uudet palvelurakennukset rakenteilla (yrittäjien tilat ja savusaunat)	Teknisen ratkaisun soveltumattomuus
	Pysäköintialueen valmistuminen	Pysäköintialueen laajennus käynnissä	Pysäköintialue valmis	Resursointi
	Kävijäseurannan käynnistäminen ja toteutus	Ulkoalueiden kävijäseurannan pilotti päättynyt ja ratkaisu löytynyt	Jatkuva ympärivuotinen kävijäseuranta käynnistetty ulkoalueilla. Mittauspisteet avainpaikoissa	Investointirahoituksen riittämättömyys
3.3 MAL-tavoitteet toteutuvat	MAL-sopimuksen mukainen kokonaistavoite on 2 640 asuntoa. Valtion tukemien pitkän korkotuen vuokra-asuntojen tavoite on 528 asuntoa. Asumisoikeusasuntojen ja lyhyen korkotuen mallilla rahoitettujen asuntojen tavoite on yhteensä 264 asuntoa. Asemakaavatuotanto 240 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa.	Asuntoja valmistui vuonna 2021 yhteensä 3176 asuntoa. Pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona valmistui 314 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja ja lyhyen korkotuen asuntoja valmistui yhteensä 198 asuntoa.	Asuntotuotannon osalta MAL-tavoitteet säilyvät samana myös vuonna 2023 (sopimuskauti 2020–2023). Asemakaavatuotanto 240 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa.	Aloitettujen asuntorakentamiskohteiden määrä voi jäädä alhaiseksi Ukrainan sodan takia. Haasteena on kohonneet rakentamiskustannukset sekä korkotaso. Valtion tukeman tuotannon osalta haasteena on, että kohonnut rakentamisen kustannustaso ei mene valtion lainahakemusmenettelystä läpi.
3.4 Valmistuvien pientalojen määrä 500 asuntoon	Vantaalle valmistuu vuosittain 500 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vuonna 2021 valmistui 378 pientaloasuntoa.	Vantaalle valmistuu 500 pientaloasuntoa.	Valmistuvien pientaloasuntojen määrään voi vaikuttaa yleinen taloustilanne ja nousseet rakentamiskustannukset Ukrainan sodan myötä.
3.5. Kaupungin infrastruktuurin ja tilojen kunnosta huolehditaan	Kiinteistöjen ja tilojen korjausvelka Katujen ja puistojen korjausvelka			
5.2 Turvallisuussuunnittelun rakenteet ja prosessit kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa	Turvallisuussuunnittelun yhteistyörakenteet on sovittu ja vuosiseurantakohteet nimetty	Lähtötasona kaupunkitasoinen turvallisuussuunnittelu	Paikallisen turvallisuussuunnittelun tehtävistä ja vastuista on sovittu hyvinvointialueen	Yhteisymmärryksen saavuttaminen sekä resurssi- ja aikapula suunnitelman laatimisessa hyvinvointialueen kanssa.

			kanssa. Turvallisuussuunnitelman vuosiseurantakohteiden toteutus on edennyt sovitusti.	Hyvinvointialueen turvallisuusorganisaation mahdollinen keskeneräisyys, jolloin liikaa vastuita voi jäädä kaupungille.
5.3. Hyvinvointikeskukselle varataan tontti Jokiniemestä				
11.1 Alueiden eriytymiskehitys pienenee	Sosioekonomisen indeksi	Valmistelussa	Hyvinvointierot supistuvat	Valmistelussa
11.2 Selvitetään uutta tiedolla johtamisen mallia, jolla voidaan paremmin kohdistaa resursseja sitä tarvitseville alueille	Selvitetty: kyllä / ei Käytössä: kyllä / ei	Selvitetään uutta tiedolla johtamisen mallia	Uusi tiedolla johtamisen malli otetaan tarvittaessa käyttöön	Mallin valmisteluun tai käyttöönottoon ei sitouduta ja varata riittävää resurssia.
12.1 Myönteisen erityiskohtelun ohjelmalla hidastetaan asuinalueiden eriarvoistumiskehitystä	Toteutetaan vuodelle 2023 suunnitellut ohjelman toimenpiteet	Vuosien 2023-2025 ohjelmaa valmistellaan.	Vuosien 2023–2025 ohjelmaa toteutetaan suunnitellusti.	Toimivia toimenpiteitä ei keksitä tai niiden toteuttamiseen ei ole riittävää resurssia. Toimenpiteiden suunnitteluun tai toteuttamiseen ei sitouduta.
17.1 Aviapolis-skenaariotyön toimenpiteiden käynnistäminen	Skenaariotyön toimenpiteet käynnissä, aikataulut ja vastuutahot määriteltynä.	Erikseen määriteltäviä tavoitteita ei ole tuotettu poikkihallinnollisessa yhteistyössä.	Skenaariotyön toimenpiteet käynnissä, aikataulut ja vastuutahot määriteltynä.	Poikkihallinnollisen yhteistyön epäonnistuminen, sitoutumisen puute.
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkalujen, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt.	Kokonaispäästöt 872 ja asukaskohtaiset päästöt 3,6 (kt CO2-ekv.)	7,5 %:n vähennys (keskimääräinen vuosittainen päästövähennys verrattuna vuoden 2020 päästöihin, jolla päätavoite eli hiilineutraali kaupunki vuonna 2030 saavutetaan).	Henkilöstöresurssien ja taloudellisten resurssien puute estää tarvittavien toimien toteuttamisen
19.1 Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä	Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassi-sertifikaatin mukaista.	Kaupunkiympäristön toimiala hakenut Ekokompassi-sertifikaattia.	Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassin sertifikaatin mukaista. Todennetaan vuosiraportilla.	Esihenkilöiden ja henkilöstön sitoutumisen puute ekokompassin askelmerkkien toteuttamisen suhteen.
	Käyttöönottoauditointien toteutus-% Kaupunkikulttuurin toimialalla kirjasto- ja asukaspalveluiden sekä	Kaupunkikulttuurin toimiala käynnistää Ekokompassin käyttöönoton syksyllä 2022.	Kaupunkikulttuurin toimialalla Ekokompassin käyttöönottoauditoinnit on toteutettu kaikissa kirjasto- ja asukaspalveluiden ja	

	kulttuuripalveluiden palvelualueiden toimipisteissä.		kulttuuripalveluiden toimipisteissä.	
20.1 Luonnon monimuotoisuuden edistäminen	Resurssiviisauden tiekartan "Monimuotoinen luonto" -kaistan toimenpiteitä toteutetaan suunnitelmallisesti.	Tavoitteet kirjattu tiekarttaan	Tiekartan edellyttämät toimenpiteet suunniteltu	Henkilöstöresurssien ja taloudellisten resurssien puute estää tarvittavien toimien toteuttamisen
22.1 Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Katu- ja puistosuunnitelmien valmistumisprosentti, ratikkakatuojen asemakaavojen lautakuntakäsittelyt (prosenttia), vaikutustenarviointien kokonaisuus valmis rakentamispäätöstä varten	Taustaselvityksiä ja kaavarunkoluonnosta tehty. Ensimmäiset katusuunnitelmaluonnokset esitellyt ja seuraavat valmisteilla. Katualueiden asemakaavat edistyneet katusuunnittelun aikataulussa.	Kaikki katu- ja puistosuunnitelmat valmiit, asemakaavoista kaikki käyneet ensimmäisessä lautakuntakäsittelyssä, vaikutustenarviointien kokonaisuus valmis rakentamispäätöstä varten.	Henkilöresurssit sekä kaupungilla että suunnittelukonsulteilla, yllättävät muutokset lähtötiedoissa tai toimintaympäristössä.
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä. Pyöräilijöiden määrä mittauspisteissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtötasona vuoden 2017 indeksiluku 1000) Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävät pyörätiet (km)	Jkl: 99 600 nousua / arkipäivä Pyöräilyindeksi: 956	Jkl nousijamäärä: 120 000 nousua / arkipäivä Pyöräilyindeksi: 1265	On vielä epäselvää, kuinka nopeasti matkustajat palaavat koronaepidemian jäljiltä joukkoliikenteen käyttöön ja kuinka suuri osa muutoksesta on pysyvää. Tähän vaikuttaa mm. etätyöohjeistukset ja uudet etäkokoustamisen käytännöt. Seudun kasvu, tiivistyminen ja sen mahdollinen taittuminen vaikuttavat paljon kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen.
27.1 Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään	Jokaisen suuralueen keskusta on laadittu kehittämissuunnitelma.	Kehittämissuunnitelmia ei ole.	Kehittämissuunnitelmat on laadittu.	Resursointi.
	Jokaisella keskustalla on oma tarinakartta.	Tarinakarttoja ei ole.	Tarinakartat ovat verkossa myös kuntalaisten katsottavissa.	

27.2 Pysäköintiyhtiön toteutuksen edistäminen	Pysäköintiyhtiön perustamisen edellytykset selvitetty	Selvitystyö aloitettu	Selvitys valmis	Riskinä monen osapuolen erilaiset tarpeet ja rakennushankkeiden monimutkainen lupa- ja sopimussyhtälö. Sopivien aloituskohteiden ja kiinnostuneiden rakennusyhtiöiden löytyminen. On mahdollista, että kaikille osapuolille mielekästä taloudellisen toimintamallia ja sopimusmallia ei löydetä.
28.1 Jokainen esihenkilö johtaa valmentavasti	Kunta 10 kapeikot on paikallistettu ja toimenpiteet luotu	Valmistelussa	Valmistelussa	
29.1 Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2023 toimenpiteet on toteutettu	Toimenpideohjelman toteutuminen.	Valmistelussa	Valmistelussa	
30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät	Sairauspoissaoloprosentti: kokonaistilanne ja mielenterveysperusteiset poissaolot	Valmistelussa	Valmistelussa	